

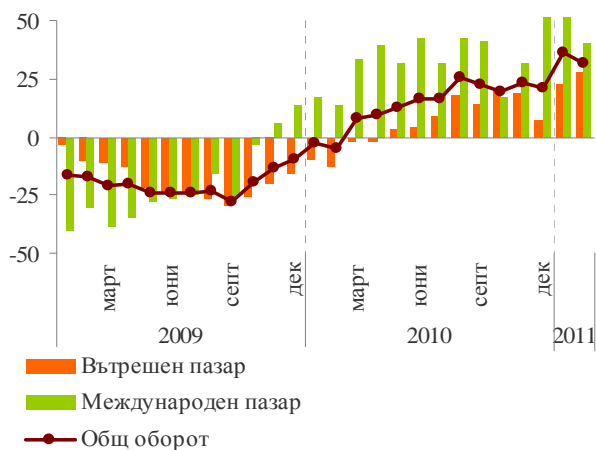
Обзор на макроикономическото състояние и политики

- Дефицитът по консолидирания бюджет, оценен по методологията ЕСС 95, възлезе на 3.2% от БВП в края на 2010г. Подобрене бе отчетено както спрямо предходната година, така и в сравнение със заложената цел за 2010г. от 3.8% от БВП. Регистрираната корекция на бюджетното салдо е свързана с добрата фискална дисциплина в сектора здравеопазване, при бюджетите на общините и по-високите приходи от данъци върху производството и вноса. Изпълнението на Бюджет 2010 отговаря на водената политика на стабилност.
- Според последното изследване на финансовия сектор **тенденцията на спад на лихвените проценти по депозити и кредити ще се запази и през второто тримесечие на 2011 г.** Финансовите посредници прогнозираха повишение на борсовите индекси до средата на годината. Очакванията за икономическия растеж са положителни, но тези за инфлацията остават сравнително високи.
- **Тенденцията на намаление в доходността по всички части от дълговата крива** бе затвърдена на проведените през март аукциони за продажба на държавни ценни книжа /ДЦК/. Положителните резултати са показателни за нарастващото доверие на инвеститорите към провежданата благоразумна фискална политика. Рисковата оценка на България, измерена чрез стойността на показателя CDS, също бележи низходящ тренд.
- Оценката на **конкурентноспособността на българската икономика** показва редица промени през 2010 г. Износът се възстанови до предкризисните нива, ценовата и разходната конкурентноспособност също се подобриха, а ускореното намаление на дефицита по текущата сметка свидетелства за успешното приспособяване на икономиката към новата икономическа среда.
- **Индустриалното производство продължи да се повишава** през февруари, с което България се нареди на 3-о място сред страните от ЕС. **Продажбите в промишлеността** също запазиха ускорения си годишен темп на нарастване, водени от продължаващото възстановяване на вътрешния оборот.
- **Регистрираната безработица отчете поредно понижение** с оживлението в сезонно ориентираните дейности и програмите за субсидирана заетост.
- **Инфлацията** остава под влияние на повишаващите се международни цени. Поради очакван базов ефект от увеличението на акциза в началото на 2010г., значителният принос на цигарите ще се понижи в следващите месеци, с което ще се забави и общата инфлация на годишна база.
- **Текущата сметка регистрира положителна стойност за втори пореден месец**, като възлезе на 207.9 млн. евро през февруари. Подобриеното основно се дължеше на износа. Въпреки отчетения дефицит по финансовата сметка, общия платежен баланс също бе положителен в размер на 53.8 млн. евро, което увеличи международните резерви на БНБ със същата стойност.
- **Кредитът към частния сектор** спря забавянето си, като се повиши слабо през февруари. Нарастването на заемите към нефинансовите предприятия с 3% бе с основен принос, докато потребителските кредити забавиха понижението си.

Текущо икономическо развитие

- **Индустриалното производство** продължи да се повишава до 15.2% на годишна база през февруари, с което България се нареди на 3-о място сред страните от ЕС. Основен принос за растежа имаха енергийните стоки.
- **Оборотът в промишлеността** също запази ускорения си годишен темп на нарастване, воден от благоприятното развитие във всички подсектори. Въпреки относително по-ниския растеж от 32% поради забавяне в продажбите на международния пазар, вътрешният оборот продължи възстановяването си и отбеляза нарастване от 27.7% на годишна база.

Оборот в промишлеността
(%, на годишна база)

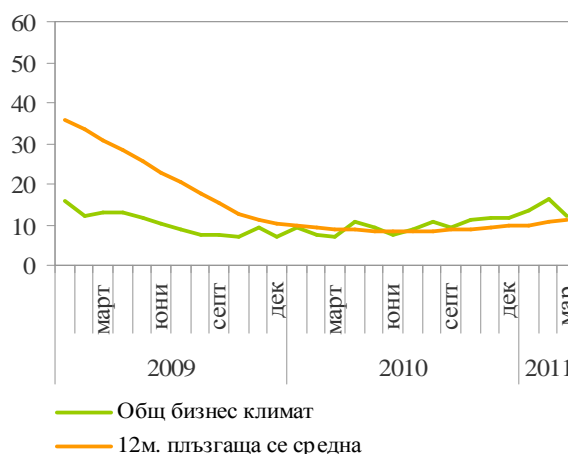

Източник: НСИ

- **Спадът в продажбите на дребно** се забави до 0.1% спрямо година по-рано, а възстановяването на търговията с автомобилни горива и храни, напитки и тютюневи изделия продължи и през този месец, докато спад бе наблюдаван в трите основни дейности – търговия с облекла, компютри и телекомуникационна техника и електрическо оборудване за дома.

- **Строителната продукция** остава на отрицателна територия със спад от 13.6% на годишна база.
- **Стопанската конюнктура** през март отбеляза негативна промяна. Общият бизнес климата се понижи с 4.1 пункта спрямо февруари, поради по-неблагоприятния бизнес климат в промишлеността, строителството и услугите. От друга страна бизнес климатът в търговията на дребно се повиши с 4.1 пункта в сравнение с предходния месец поради по-оптимистични очаквания за бъдещата бизнес ситуация. Според изследването финансовите проблеми и несигурната икономическа среда остават сред основните затруднения в дейността на предприятията, заедно със слабото търсене.

Бизнес климат
(баланс на мненията)

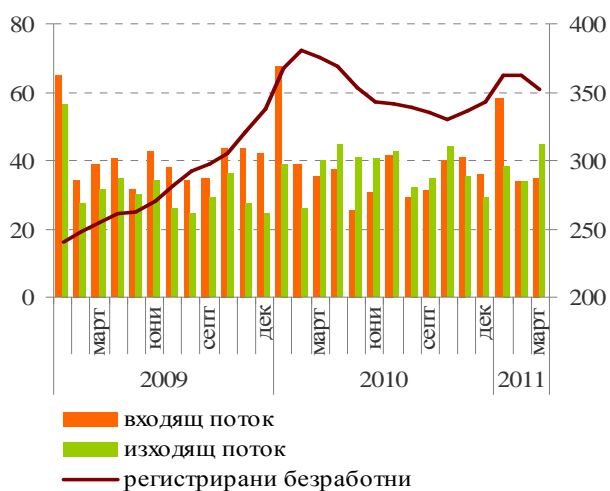
Източник: НСИ

- Според проучването на НСИ за инвестиционната активност, проведено сред промишлените предприятия през втората половина на март, през настоящата година се очаква намаление на инвестициите с около 11%. Мениджърите от частния сектор очакват увеличение на

инвестициите от около 0,5%, докато в обществения сектор се предвижда намаление с около 35.3% на годишна база. По отношение на продуктовата ориентация инвестициите в производството на стоки за междинно потребление се очаква да нараснат в сравнение с 2010 г.

- **Регистрираната безработица** ускори намалението си през март в резултат на оживлението в сезонни икономически дейности и програмите за субсидирана заетост. Равнището на безработица достигна 9.5%, като отбеляза спад от 0.3 пр.п. спрямо февруари и 0.6 пр.п. в сравнение с март 2010 г.

Входящ, изходящ поток и регистрирани безработни (хил. души)

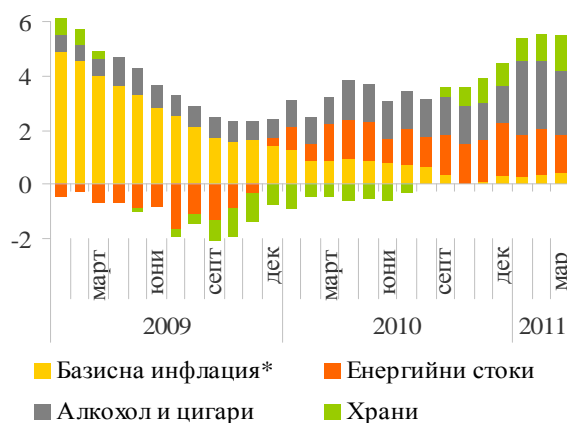
Източник: АЗ

- Въпреки повишението на входящия поток безработни с 3.8%, повлиян от увеличаване брой съкратени в държавното управление, изходящият поток нарасна по-бързо (с 32.8%), за сметка на по-големия брой постъпили на работа лица – 23.9 хил. през март (13.6 хил. през февруари). Повисокият брой на лицата, намерили трудова реализация, се свързва с активизирането на сезонни дейности в областта на селското стопанство,

туризма, строителството, преработващата промишленост, но принос имаха и националните програми за заетост, както и тези, финансирани със средства по ОП „Развитие на човешките ресурси“.

- **Инфлацията през март нарасна с 0.4%** спрямо февруари, като остана на ниво от 4.6% на годишна база.

Принос по компоненти на ХИПЦ (пр.п., на годишна база)

* вкл. услуги и неенергийни нехран. стоки

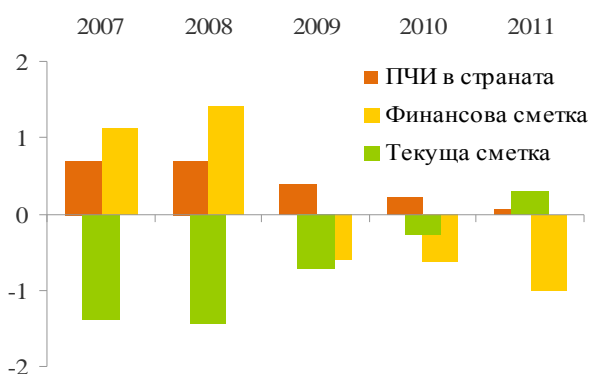
Източник: НСИ

- Хранителните стоки продължиха да поскъпват като отражение на повишаващите се международни цени през последните месеци. Горивата поскъпнаха със 17.6% спрямо година по-рано водени от конюнктурата на пазара на суров петрол и повишенията в цената му във връзка с политическата нестабилност в страните от Северна Африка и Средния Изток. Цените на храните и енергийните стоки имаха и косвено отражение върху инфлацията, като поскъпване бе отчетено в свързани с тях категории услуги като транспорт и хранене извън дома. Понижението в приноса на тютюневите изделия се очаква да бъде по-изявено през следващите няколко месеца, с което общата инфлация ще се забави поради базов

ефект от увеличението на акцизните ставки върху цигарите през 2010 г.

- **Текущата сметка** регистрира положителна стойност за втори пореден месец, като възлезе на 207.9 млн. евро през февруари. С основен принос бяха добрите данни за износа, който нарасна значително с 46.5% на годишна база и достигна стойност от 1.47 млрд. евро. Динамиката му може отчасти да бъде обяснена и с ефект от по-ниската база в началото на 2010 г., което предполага високите годишни растежи да се задържат през следващите месеци, но темпът им да се забавя постепенно през второто полугодие. Вносът също отчете растеж от 35.6% или стойност от 1.49 млрд. евро, с което търговския дефицит възлезе на едва 25.4 млн. евро.

ПЧИ, текуща и финансова сметка
(януари-февруари, млрд. евро)

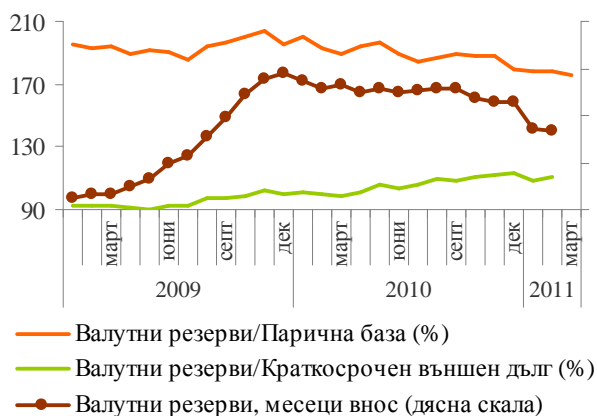
Източник: БНБ

- Балансът на услуги бе положителен (70.1 млн. евро). Износът на услуги се подобри с 13.4 млн. евро или 5.2% на годишна база, но вносът продължи да спада с 11.7% или 26.7 млн. евро, поради ниското потребление. Така балансът на услугите достигна 83.6 млн. евро за януари-февруари при излишък от 6.6 млн. евро за същия период на 2010 г. Дефицитът по статията доход се сви с 85.5% до 17.3

млн. евро поради спад в плащанията по чуждестранни инвестиции.

- Дефицитът по **финансовата сметка** бе в размер на 382.9 млн. евро, след като ПЧИ бяха отрицателни на стойност от 117.1 млн. евро. Инвестициите в дялов капитал бяха незначителни, което се свързва с липсата на нови проекти през 2011 г. В същото време други нетни инвестиции също бяха отрицателни в размер на 180.4 млн. евро като отражение на активността на банките в страната. След като ликвидността им остана висока през януари и февруари, те продължиха да изплащат чуждестранните си задължения. Тази тенденция се очаква да продължи до възстановяване на кредитната активност в страната. Въпреки отчетения дефицит по финансовата сметка, общият платежен баланс бе положителен в размер на 53.8 млн. евро, което увеличи международните резерви на БНБ със същата стойност.
- **Брутният външен дълг** на страната се понижи на месечна и годишна база, съответно с 0.8 и 3.3%, до 36 млрд. евро или 93.3% от БВП през февруари. След слабо повишение в края на 2010 г., задлъжнялостта на банките спадна до 6.6 млрд. евро, и представлява 18.3% от БВД. Небанковият сектор също имаше принос за понижението на БВД, след като по-високият размер на междуфирмените заеми бе компенсиран от намаление в дългосрочната експозиция към нерезиденти. Краткосрочният дълг спадна с 4.4% на годишна база, като покритието му от валутните резерви на БНБ към февруари бе в размер на 110.4%.

Ключови отношения за валутния борд

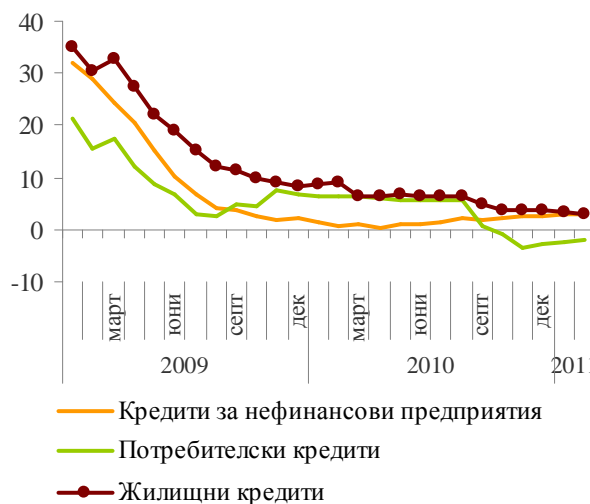

Източник: БНБ

- Международните валутни резерви се понижиха на месечна и на годишна база съответно с 1 и 0.2%, като в края на март достигнаха 12.2 млрд. евро. Покритието на паричната база достигна 176.3%, а отношението на резервите към паричното предлагане в края на февруари бе 47%. БНБ разполага с резерви, достатъчни да покрият 6.7 месеца внос на стоки и нефакторни услуги на годишна база.
- Годишният растеж на **паричното предлагане** се забави до 5.9% през февруари от 7.1% в края на януари. Въпреки това, широките пари нараснаха с 0.9% на месечна база, основно поради увеличението на овърнайт депозитите с 3.5%. Общата сума на депозитите, включени в паричното предлагане, нарасна с 6.5% на годишна база, подкрепена от ръста на депозитите на домакинства с 11.2%. През последните няколко месеца се наблюдава забавяне в нарастването на срочните депозити, докато бързоликвидните парични агрегати показват известно възстановяване. Това може да се приеме като сигнал, че икономическите агенти започват да пренасочват ресурси от спестявания към по-непосредствени икономически активности.

- Кредитът за частния сектор прекъсна низходящата си тенденция и през февруари ръстът му се ускори незначително до 1.7%. Основен принос за това имаха кредитите за нефинансови предприятия, които се увеличиха с 3% спрямо края на февруари 2010 г. Потребителските кредити забавиха темпа си на понижение до 2.2%, а жилищните кредити запазиха положителния си ръст, въпреки забавянето до 2.9% от 3.4% през предходния месец.

Годишен ръст на кредита

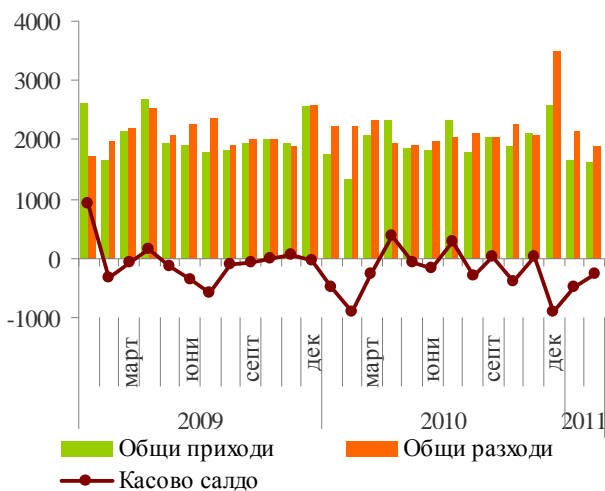
Източник: БНБ, МФ

- Лихвените проценти по краткосрочни кредити в лева, евро и щатски долари се повишиха през февруари, докато тези по дългосрочни кредити бяха по-ниски в сравнение с предходния месец. По сектори, понижение се наблюдаваше при лихвените проценти по фирмени и потребителски кредити, а по жилищните кредити бе налице увеличение. Лихвените проценти по депозити се понижиха за тези в лева и долари и нараснаха за депозитите в евро.
- Дефицитът по консолидирания бюджет на касова основа към края на

февруари бе в размер на 750.5 млн. лв. или значително под нивото от 1398 млн. лв. за същия период на минатата година. Той бе формиран от дефицит по националния бюджет в размер на 796.3 млн. лв. и излишък по европейските средства от 45.8 млн. лв.

- **Общите приходи** за първите два месеца на 2011 г., бяха с 6.6% повече в сравнение със същия период на предходната година. Това се дължеше на увеличените данъчни постъпления с 5.7% на годишна база, както и по-високите неданъчни приходи, съответно с 2.4%, а нивото на получените помощи бе над 2 пъти по-високо вследствие на нарасналите постъпления от ЕС.

Консолидиран бюджет
(месечна стойност в млн. лв.)

* вкл. вноската в общия бюджет на ЕС

Източник: МФ

- Най-висок положителен принос имаха **увеличените постъпления от ДДС** с 21.1%, под влияние на повишението в цените на суровия петрол и свързаните с това по-големи приходи от ДДС от внос. Ефектът от ниската база през февруари 2010 г. също допринесе за реализиране на по-високи номинални темпове на растеж на ДДС през разглеждания период.

Положителен принос към динамиката на общите данъчните приходи имаше увеличението както на тези от преки данъци с 2.4%, така и на тези от косвени - с 10.7% (по републиканския бюджет).

- Регистрираното **намаление на общите разходи** през първия месец на годината продължи с ускорени темпове (без вноската в общия бюджет на ЕС). Разходите направени към края на февруари бяха с 10.3% по-ниски спрямо година по-рано. Редуциране бе отчетено при заплати и възнаграждения, текуща издръжка, субсидии и капиталови разходи, като най-голям принос за намалението имаха последните две разходни пера. Повишение спрямо 2010 г. бе отчетено при лихвени плащания, разходи за социално- и здравно-осигуряване и социалните разходи (вкл. стипендии).
- Размерът на **трансферите от републиканския бюджет** нарасна на годишна база през януари и февруари. Намаление на направените разходи се отчита при всички останали компоненти на републиканския бюджет с изключение на вноската за общия бюджет на ЕС.
- **Фискалният резерв** към края на февруари бе в размер на 5.1 млрд. лв.
- **Държавният** и държавногарантиран дълг бе 11.4 млрд. лв. към 28.02.2011г. или 15.1% от БВП. Той бе формиран от вътрешен дълг в размер на 4.9% от БВП, външен дълг - 8.6% от БВП и държавногарантиран дълг - 1.6% от БВП.

Основни икономически индикатори

		2008	2009	2010	Г'10	II'10	III'10	IV'10	Окт' 10	Ное' 10	Дек' 10	Ян' 11	Фев' 11	Мар' 11
БВП														
БВП*	%, у/у	6.1	-5.5	0.2	-0.8	-0.3	0.5	2.8						
Потребление	%, у/у	2.5	-7.3	-1.1	-4.5	-4.3	-6.4	-2.6						
Инвестиции	%, у/у	16.3	-24.9	-14.0	-12.5	-12.0	-4.9	4.0						
Износ	%, у/у	3.0	-11.2	16.2	5.5	12.6	18.5	16.0						
Внос	%, у/у	4.2	-21.0	4.5	-2.8	0.3	3.0	15.0						
Селско стопанство	%, у/у	29.6	-6.1	3.9	7.0	5.5	3.0	-3.4						
Индустрия	%, у/у	4.4	-7.8	1.9	1.1	1.0	-1.3	6.1						
Услуги	%, у/у	5.0	-0.8	-0.9	-2.5	-1.6	-1.4	-4.1						
Корективи	%, у/у	5.7	-16.5	-0.2	-6.5	-4.7	-1.9	4.7						
Краткосрочна бизнес статистика														
Промислено производство	%, у/у	0.7	-18.3	2.0	-3.3	1.5	4.4	5.2	2.5	5.7	6.7	10.2	15.2	
Оборот в промишлеността	%, у/у	13.7	-20.2	14.1	0.1	13.0	21.5	21.1	19.4	23.0	21.0	35.9	32.0	
Оборот в търговията на дребно	%, у/у	8.9	-8.9	-5.6	-10.0	-7.0	-2.8	-3.2	-4.7	-4.8	-3.5	-0.1	-0.1	
Строителна продукция	%, у/у	12.7	-14.5	-18.0	-26.1	-20.7	-15.0	-8.5	-11.6	0.8	-14.2	-12.2	-13.6	
Общ бизнес климата	баланс	38.0	10.2	9.6	7.9	9.1	9.7	11.5	11.4	11.7	11.5	13.4	16.1	12.0
Промисленост	баланс	39.9	12.3	13.4	9.4	14.6	14.7	15.0	14.0	15.1	16.0	20.2	24.3	20.4
Търговия на дребно	баланс	41.3	13.5	10.1	10.6	8.2	8.8	13.0	13.0	13.5	12.4	12.4	11.3	15.4
Строителство	баланс	40.3	8.5	5.1	7.7	5.9	4.0	2.9	2.1	5.2	1.4	1.9	7.0	5.3
Услуги	баланс	28.7	5.1	5.6	2.5	2.0	6.1	11.8	13.9	9.7	11.9	12.3	13.5	-1.4
Пазар на труда														
Коеф. на икономическа активност (15+)	%	53.8	53.0	52.0	51.3	52.2	52.5	52.1						
Коеф. на заетост (15+)	%	50.8	49.4	46.7	46.1	47	47.5	46.3						
Заетост (НРС)	%, у/у	3.3	-3.2	-6.2	-7.7	-6.9	-5.4	-4.7						
Безработица (НРС)	%	5.6	6.8	10.2	10.2	10	9.5	11.2						
Безработица (АЗ)	%	6.3	7.6	9.5	10.1	9.6	9.1	9.1	8.9	9.1	9.2	9.8	9.8	9.5
Номинална раб. заплата	%, у/у	26.5	11.8	6.3	9.9	8.7	9.4	10.4	9.4	11.2	10.6			
Реална раб. заплата**	%, у/у	13.0	9.1	3.2	7.8	5.7	5.9	6.1	5.6	6.9	5.8			
Производителност на труда (БВП на зает)	%, у/у	3.5	-2.9	6.4	2.7	8.2	5.7	7.8						
Реални разходи на единица труд (БВП)	%, у/у	3.7	8.1	-2.2	4.4	1.7	-6.2	-6.7						
Инфлация														
Хармонизиран индекс на потребителски цени	%, у/у	11.9	2.5	3.0	2.0	2.9	3.3	4.0	3.6	4.0	4.4	4.3	4.6	4.6
Цени на производител на вътрешния пазар	%, у/у	13.3	-4.3	7.2	2.4	5.6	9.5	11.1	10.1	11.1	12.0	11.1	12.5	12.1
Консолидиран бюджет (с натрупване)														
Приходи и помощи	млн. BGN	27313	25041	23933	5171	11189	17346	23933	19234	21356	23933	1675	3303	
Общо разходи	млн. BGN	25323	25667	26713	6840	12704	18872	26713	21136	23222	26713	2153	4053	
Вноска в бюджета на ЕС	млн. BGN	720	746	670	246	359	529	670	593	615	670	60	211	
Касов дефицит (-) / излишък (+)	млн. BGN	1990	-626	-2781	-1669	-1515	-1527	-2781	-1903	-1866	-2781	-477	-751	
	% БВП	2.9	-0.9	-3.9	-2.4	-2.2	-2.2	-3.9	-2.7	-2.6	-3.9	-0.6	-1.0	
Държавен и държавногарантиран дълг	млн. BGN	10710	10641	11775	10699	10970	11397	11775	11422	11580	11775	11501	11449	
	% БВП	15.5	15.6	16.7	15.2	15.6	16.2	16.7	16.2	16.4	16.7	15.2	15.1	

Текущо икономическо развитие: Избрани теми, България, Април 2011г. - 8 -

		2008	2009	2010	Г'10	II'10	III'10	IV'10	Окт' 10	Ное' 10	Дек' 10	Ян' 11	Фев' 11	Мар' 11
Фискален резерв	млрд. BGN %, у/у	8382 12.5	7673 -8.5	6012 -21.6	6359 -20.1	6029 -27.1	6711 -12.7	6012 -21.6	6398 -17.9	6391 -21.1	6012 -21.6	5412 -26.7	5072 -20.1	
Финансов сектор														
Международни резерви	млн. EUR	12713	12919	12977	12239	12155	12764	12977	12525	12697	12977	12224	12329	12209
Покритие на пар. база	%	175.3	195.2	179.8	189.4	189.2	188.6	179.8	188.3	188.1	179.8	178.6	178.5	176.3
Покритие на вноса	месеци	5.4	8.0	7.3	7.6	7.4	7.6	7.3	7.4	7.3	7.3	6.7	6.7	
Покритие на краткоср. външен дълг	%	96.5	100.2	112.8	104.3	103.7	108.9	112.8	110.3	111.6	112.8	108.4	110.4	
Паричен агрегат М1	%, у/у	-4.1	-8.8	0.8	-2.0	0.9	7.7	0.8	8.7	7.5	0.8	1.4	-0.1	
Паричен агрегат М3	%, у/у	8.8	4.2	6.2	7.7	8.0	8.4	6.2	8.2	9.0	6.2	7.1	5.9	
Депозити	%, у/у	8.8	7.6	6.6	10.0	10.1	9.4	6.6	9.1	10.0	6.6	7.8	6.5	
Кредит към частния сектор	%, у/у	32.9	3.8	1.1	2.6	2.0	1.6	1.1	1.4	1.2	1.1	1.6	1.7	
Кредит към нефин. предприятия	%, у/у	33.1	2.3	2.4	1.1	1.2	1.8	2.4	2.2	2.5	2.4	2.9	3.0	
Кредит за домакинствата	%, у/у	31.4	5.8	-0.8	4.4	3.7	0.8	-0.8	-0.2	-1.1	-0.8	-0.7	-0.7	
Лихвен процент (краткосрочни кредити)	%	10.9	10.5	8.5	8.7	8.3	8.8	8.0	8.0	7.8	8.2	5.9	6.7	
Лихвен процент (срочни депозити)	%	5.6	7.0	5.4	6.4	5.3	5.0	5.1	4.9	5.1	5.2	5.2	4.9	
Валутен курс BGN/USD	кр. пер. ср. пер.	1.39 1.34	1.36 1.41	1.47 1.48	1.45 1.41	1.59 1.54	1.43 1.52	1.47 1.45	1.41 1.41	1.50 1.43	1.47 1.48	1.43 1.46	1.41 1.43	1.38 1.40
Брутен външен дълг														
Брутен външен дълг	% БВП	104.9	108.0	101.8	103.4	103.5	101.3	101.8	100.2	100.9	101.8	94.0	93.3	
Краткоср. външен дълг	% БВД	35.4	32.7	31.4	31.5	31.4	32.1	31.4	31.5	31.3	31.4	31.0	31.0	
Вътрешнофирмени заеми	% БВД	36.4	38.5	40.2	39.3	40.1	40.2	40.2	40.3	40.5	40.2	40.8	40.8	
Платежен баланс														
Текуща сметка	млн. EUR	-8162	-3118	-356	-554	-308	1343	-837	-169	-392	-276	98	208	
Текуща сметка, % от БВП, плъзгаща се база		-23.4	-8.7	-1.0	-6.9	-4.4	-1.2	-1.0	-1.2	-1.6	-1.0	0.1	0.6	
Търговски баланс	млн. EUR	-8597	-4174	-2412	-568	-786	-118	-941	-195	-417	-329	95	-25	
Търговски баланс, % от БВП, плъзгаща се база		-24.6	-11.6	-6.7	-10.3	-9.0	-6.7	-6.7	-6.4	-6.8	-6.7	-5.6	-5.4	
Износ, f.o.b.	млн. EUR %, у/у	15204 12.5	11699 -23.1	15588 33.2	-3625 -4.9	-4594 15.0	-4531 15.8	-5250 26.5	1451 21.0	1460 34.4	1399 45.5	1589 72.5	1471 46.5	
Внос, f.o.b.	млн. EUR %, у/у	-23801 14.7	-15873 -33.3	-18001 13.4	3058 15.0	3808 39.1	4413 44.4	4310 32.7	-1645 11.7	-1877 40.3	-1728 28.8	-1494 37.0	-1497 35.6	
Капиталова сметка	млн. EUR	277	477	291	62	-90	178	140	9	45	85	-3	11	
Финансова сметка	млн. EUR	11473	1190	-1	-645	152	-48	539	9	138	393	-625	-383	
Нетни преки чуждестранни инвестиции	млн. EUR	6212	2498	1459	24	420	443	573	68	287	218	159	-123	
Нетни портфейлни инвестиции	млн. EUR	-731	-570	-661	-145	-316	-47	-153	61	-19	-195	-130	-78	
Други нетни инвестиции	млн. EUR	5980	-719	-774	-512	52	-433	119	-118	-132	370	-648	-180	
Промяна в междунар. резерви на БНБ***	млн. EUR	-674	650	384	789	382	-722	-65	243	-30	-279	628	-54	

* По цени от 2000 г, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни.

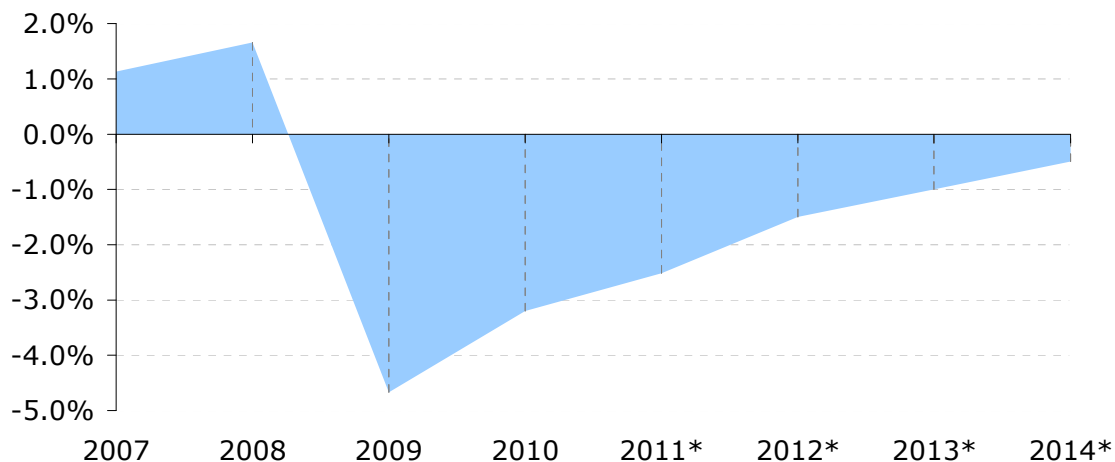
** Дефлирани с ХИПЦ.

*** (-) повишение; (+) понижение в международните резерви на БНБ

Изпълнение на консолидираната фискална програма за 2010 г./по ЕСС 95/

Дефицитът по консолидирания бюджет, оценен по методологията ЕСС 95, възлезе на 3.2% от БВП в края на 2010г. Подобрене на фискалната позиция бе отчетено, както спрямо предходната година - с приблизително 1.5 пр.п. от БВП, така и в сравнение със заложената в програмата цел за 2010г. от 3.8% от БВП. Регистрираната корекция на бюджетното салдо съответства на препоръките на Съвета на ЕС във връзка с процедурата за наличие на прекомерен дефицит в България, в частта им за 2010г.

Салдо по консолидирания бюджет (ЕСС 95, % от БВП)

* - прогноза

Източник: Нотификационни таблици, Евростат - оценка на МФ за 2010 г.

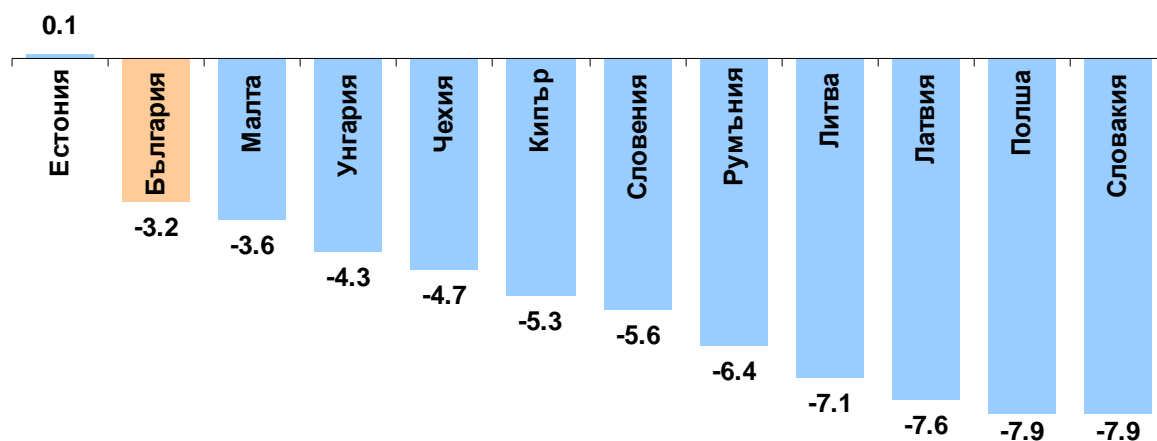
Изпълнението на бюджета за 2010 г. премина през няколко етапа, като в хода на годината правителството актуализира фискалната рамка в съответствие с текущите прогнози за основните бюджетни параметри. В началото на месец юли 2010 г. бе приет Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2010 г. С него бяха взети предвид фактори, свързани с промяната в структурата и динамиката на някои макроикономически показатели, отчетеното неизпълнение на част от приходните компоненти през първите месеци на годината и необходимостта от реструктуриране на разходите между отделните сектори, с цел балансиране влиянието и тежестта от кризата..

Правителството предприе решителни мерки за фискална консолидация основно в разходната част на бюджета, за да осигури стабилност на бюджетната позиция. Основната цел бе устойчиво ѝ намаление до края на 2011 г. под референтната стойност от 3% от БВП според Пакта за стабилност и растеж. В тази връзка с бюджетната ревизия през 2010 г. бяха приети и редица мерки за фискална консолидация, които да осигурят:

- Намаляване дела на правителствените разходи с 3 пр.п. от БВП спрямо предходната година;

- Засилване контрола над разходите на НОИ;
- Засилване контрола над разходите на НЗОК;
- Изплащане на голяма част от натрупаните през 2009 г. задължения;
- Затягане на фискалната дисциплина, подобряване на правната рамка за изпълнение и наблюдение на изпълнението на бюджета, както и подобряване на системите за финансов мениджмънт и контрол;
- Редуциране на дефицита на консолидирана основа до 3.2% от БВП по методологията ЕСС 95. В сравнение с новите страни-членки на ЕС дефицитът на България като процент от БВП е на едно от най-ниските нива.

Бюджетен баланс за 2010 г. – сравнение между новите страни-членки на ЕС, ЕСС 95 (% БВП)

Източник: Евростат

Актуално състояние и обзор на държавния дълг

Запазва се тенденцията за намаляване доходността и спреда към бундесбондовете по всички матуритети

През март Министерство на финансите проведе два аукциона за продажба на държавни ценни книжа /ДЦК/, резултатите от които затвърдиха тенденцията за намаляване на доходността по всички части от дълговата крива.

На 7 март беше преотворена емисията ДЦК с оригинален матуритет от 10г.&6м в обем от 35 млн. лв., която през 2011 г. ще се използва от ЕЦБ за изчисляване стойността на дългосрочния лихвен процент като индикатор за степента на конвергенция. Постигнатата на аукциона средногодишна доходност от 5.4% е най-ниската доходност по 10 г. ДЦК от май 2008 г. Заявен беше висок инвеститорски интерес, като коефициентът на покритие достигна 3.54. Регистрираният спред спрямо германските бундесбондове със сходен матуритет бе 212 базисни точки, което е най-ниската стойност на показателя в този матуритетен сегмент от май 2008 г.

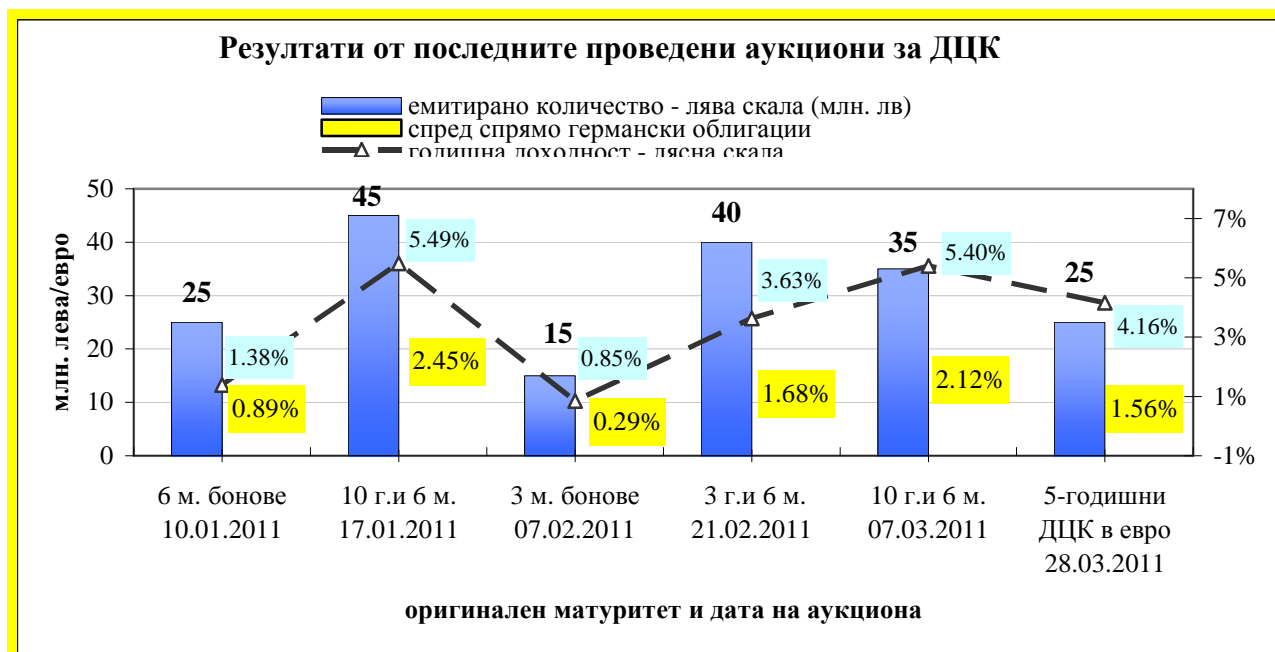
МФ пусна успешно в обращение нова 5г. бенчмаркова облигация

На 28 март бе проведен успешно първият аукцион за продажба на ДЦК с оригинален матуритет от 5 години деноминирани и платими в евро. Емисията е нов бенчмарков инструмент в средносрочния сегмент на дълговата крива. Номиналната стойност на предложеното количество за продажба бе 25 млн. евро. Търсенето на аукциона превиши предлагането близо пет пъти, като първичните дилъри заявиха поръчки за около 119 млн. евро и съответно беше постигнат коефициент на покритие 4.75. Това е най-високият коефициент на покритие, постиган на проведените от началото на годината аукциони. Постигнатата среднопретеглена годишна доходност на аукциона беше 4.16%. Текущата доходност на приеманите като безрискови бенчмаркови германски бундесбондове със сходен матуритет е около 2.6%. Надбавката спрямо тях на емитираните ДЦК е около 1.5 пр.п. и е под стойността на рисковата премия на страната, измерена чрез показателя credit default swap (CDS).

Среднопретеглената доходност на всички заявени поръчки за 119 млн. евро е 4.3%, което към деня на аукциона бе под текущата доходност на еврооблигации със сходен остатъчен матуритет деноминирани в евро на Унгария (Ваа3/ВВВ-/ВВВ), Литва (Ваа1/ВВВ/ВВВ) и Турция (Ва2/ВВ/ВВ+).

Намалява рисковата оценка на България (5Y CDS)

Заявеният висок интерес към проведените аукциони, както и постигнатите на тях положителни резултати са показателни за нарастващото доверие на инвеститорите към провежданата от правителството благоразумна фискална политика. Рисковата оценка на България, измерена чрез стойността на показателя CDS, също бележи низходящ тренд и регистрира стойности под 200 б.т. за първи път след април 2010 г.

Допълнителни данни за резултатите от аукционите се съдържат на интернет страницата на Българска народна банка, която е фискален агент на правителството www.bnb.bg

Стабилното ниво на държавния дълг - от първостепенно значение за държавните финанси

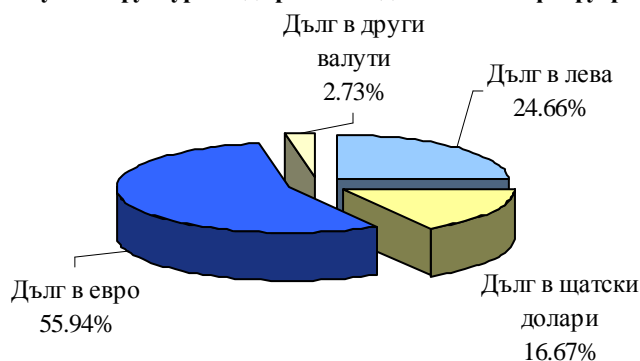
Към края на февруари номиналният размер на държавния дълг възлезе на 5 236.5 млн. евро, в това число 1 900.1 млн. евро вътрешен дълг и 3 336.4 млн. евро външен дълг. В номинално изражение дългът отчете намаление приблизително с 23.8 млн. евро в сравнение с нивото, регистрирано в края на предходния месец. Това се дължи главно на извършените погашения през месеца и в по-малка степен на валутно-курсова разлика. Съотношението държавен дълг към БВП е 13.6 %.

Размер на държавния дълг			
(млн. евро)			
Структура	31.12.2010	31.01.2011	28.02.2011
Вътрешен държавен дълг	2 011.5	1 914.6	1 900.1
Външен държавен дълг	3 373.5	3 345.7	3 336.4
Общо държавен дълг	5 385.0	5 260.3	5 236.5
Общо държавен дълг/БВП (%)	14.9	13.7	13.6

Валутната структура на държавния дълг не генерира рискове, свързани с неговото обслужване

И през февруари продължи положителната промяна във валутната структура на държавния дълг в посока увеличение на дълга, деноминиран в евро. Последният достига 55.9%, при 55.6% през януари, дългът в лева, в щатски долари и този в други валути намалява, като достигна съответно 24.7%, 16.7% и 2.7%.

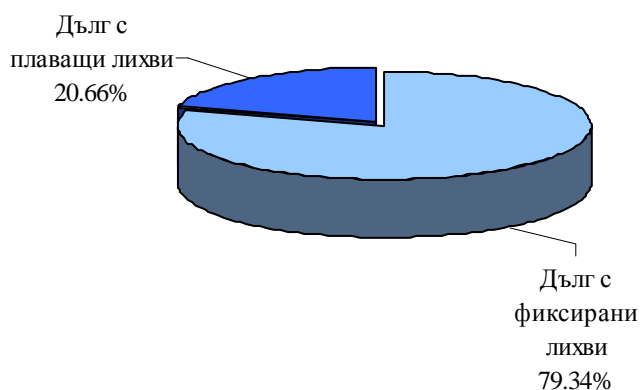
Валутна структура на държавния дълг към 28 февруари

Лихвената структура на държавния дълг осигурява предсказуемост на необходимите за неговото обслужване средства

Към края на февруари делът на дълга с фиксирани лихви бе 79.3%, а на този с плаващи – 20.7%. Увеличението на дълга с плаващи лихви бе в резултат от извършените през месеца погашения предимно на дълг с фиксиран лихвен процент.

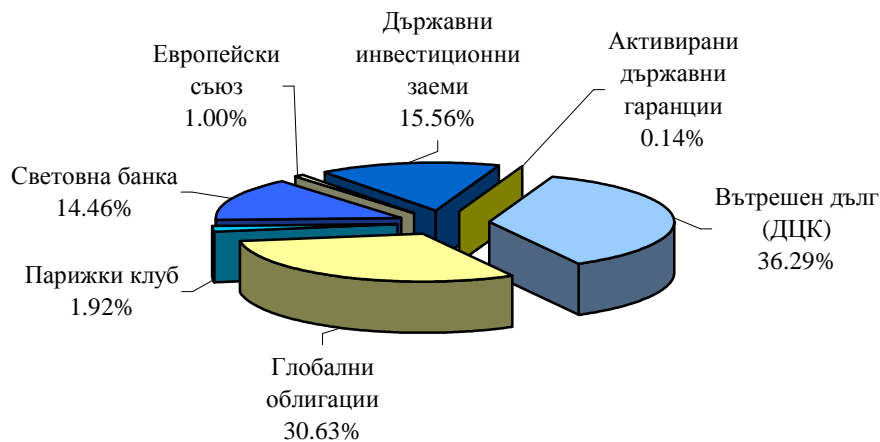
Лихвена структура на държавния дълг към 28 февруари

Портфейлната структура на държавния дълг е друг ключов показател за успешната политика при управлението на дълга

В структурата на дълга по видове инструменти и кредитори най-висок относителен дял заемат задълженията, свързани с ДЦК, емитирани на вътрешния пазар, следвани от глобалните облигации, държавните инвестиционни заеми, задълженията към Световната банка, Парижкия клуб, Европейски съюз и активираните държавни гаранции.

Структура на държавния дълг по кредитори към 28 февруари

Изчерпателна информация за българския държавен дълг, включително месечни бюлетини и годишни прегледи, могат да бъдат намерени на Интернет страницата на българското Министерство на финансите:

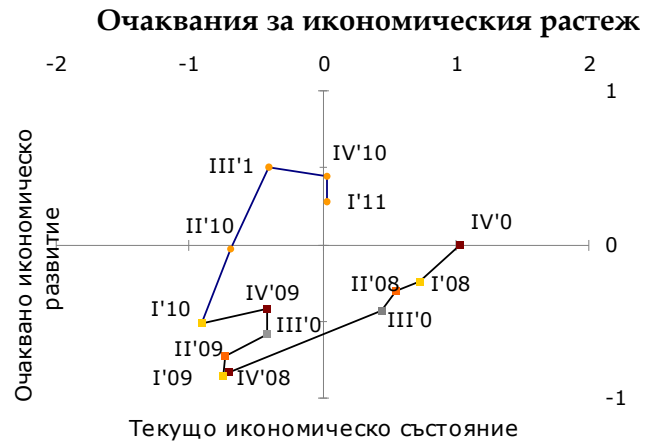
<http://www.minfin.bg/en/statistics/?cat=2&from=0&fyear=0&to=0&year=0&dq=&pokaz=0>

За допълнителни въпроси или коментари, можете да се свържете с г-жа Милена Бойкова, директор на дирекция "Държавен дълг и финансови пазари", Министерство на финансите: email: M.Boikova@minfin.bg, тел. +359 2 9859 2450.

Финансов сектор: Оценки и очаквания, #2/2011

Резюме на основните резултати

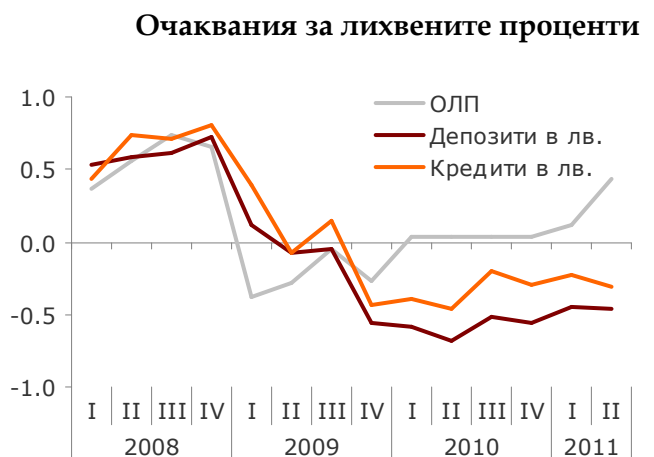
- Очакванията на посредниците за икономическия растеж през първото тримесечие се понижават леко, но остават положителни.

- Очакванията за развитието на инфлационните през 2011 г. се задържат на относително високо ниво.
- Според резултатите от изследването повишението във вътрешните цени под влияние на конюнктурата на световните пазари ще доведе до свиване на потреблението.

- Тенденцията на спад на лихвените проценти по депозити и кредити ще се запази и през второто тримесечие на 2011 г.

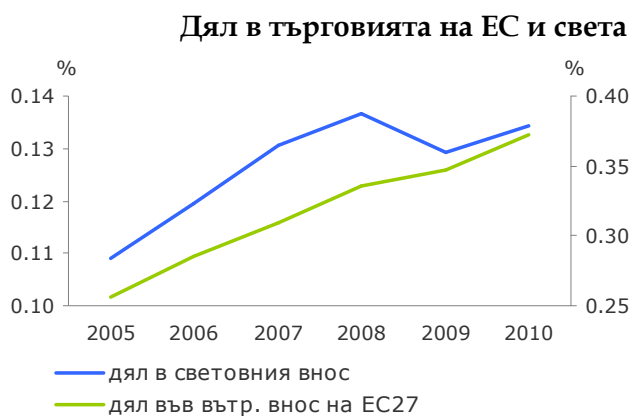
- Финансовите посредници прогнозират повишение на борсовите индекси до края на полугодията, макар и в по-малка степен в сравнение с предходното тримесечие.

Конкурентноспособност на икономиката, Април 2011г.

Резюме на основните резултати

С отминаване на световната криза българската икономика претърпя редица промени през 2010г. Добрите резултати в индустрията допринесоха за възстановяване на износа. Ценовата и разходната конкурентноспособност също се подобриха, а ускореното намаление на дефицита по текущата сметка свидетелства за успешното приспособяване на икономиката към новата икономическа среда.

- След спада в края на 2008г. и началото на 2009г. поради свиване на световното търсене, през 2010г. дялът на българския износ в световната търговия се възстанови до нивото си преди кризата. Според данните дялът в търговията в рамките на ЕС не отчита спад и през 2010 г. България продължава да увеличава пазарния си дял.

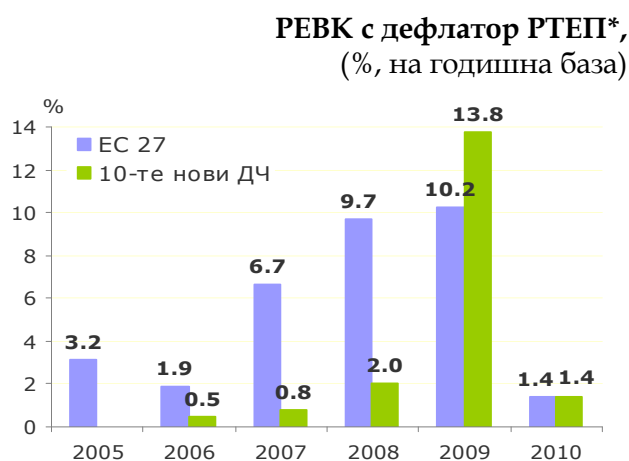
Източник: СТО, БНБ, изчисления МФ

- По текущата сметка бе отчетен относително нисък дефицит от 1% от БВП. За по-добрата външна позиция допринесоха нарастването в износа на стоки и подобрението в разходната конкурентноспособност, както и високият дял на основните метали, храните и нефтопродуктите в износа, като в края на 2010 г. износьт достигна нивата си преди кризата.

Източник: БНБ, НСИ, МФ

- Ценовата и разходната конкурентноспособност отчетоха подобрение през 2010 г. Индексите на реалния ефективен валутен курс (РЕВК), изчислен с помощта на различни ценови дефлатори нарастват относително слабо, а РЕВК с дефлатор номинален РТЕП отчете най-ниското повишение за последните пет години.

* разходи за труд на единица продукция

Източник: изчисл. на база данни от Евростат